

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Dethol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 16eg Chwefror, 2017 at 10.00 am

PRESENNO Cynghorwyr Sir: P. Farley, P. Jones, J. Prosser a F. Taylor
L:

SWYDDOGION YN BRESENNOL:

Hazel Clatworthy	Swyddog Cymuned Cynaliadwyedd
Matthew Gatehouse	Pennaeth Polisi a Llywodraethu
Hazel Ilett	Rheolwr Craffu
Sharran Lloyd	Rheolwr Datblygu LSB
Nicola Perry	Uwch Swyddog Democratiaeth

1. Ethol Cadeirydd

Etholwyd y Cyngorydd Sir S. Jones yn Gadeirydd.

2. Datganiadau o Fuddiant

Ni wnaed unrhyw ddatganiadau o ddiddordeb gan Aelodau

3. Fforwm Agored i'r Cyhoedd

Nid oedd unrhyw eitemau ar gyfer y fforwm agored cyhoeddus.

4. Derbynn cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 11 Hydref

Cadarnhawyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Dethol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a gynhaliwyd ar 11 Hydref 2016 fel cofnod cywir a'u llofnodi gan y Cadeirydd.

Clywsom, fel y trafodwyd, fod y Comisiynydd Lles wedi cael ei wahodd ond nad oedd yn gallu bod yn bresennol. Y gobaith oedd y byddai'n mynychu cyfarfod yn y dyfodol.

Ailadroddodd y Cyngorydd Taylor y cais bod y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn darparu rhestr gyfredol

5. Craffu ar waith y bwrdd gwasanaethau cyhoeddus drafft asesiad llesiant ~ broses a gynhaliwyd, canfyddiadau'r adolygiad a ar y blaenoriaethau

1. Cyd-destun:

Cyflwynodd y Rheolwr Polisi a herfformiad adroddiad i roi cyfle i'r aelodau ystyried yr asesiad lles drafft cyn iddo gael ei gymeradwyo gan y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ar ddiwedd mis Mawrth.

2. Materion Allweddol:

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Dethol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 16eg Chwefror, 2017 at 10.00 am

1. Dylai Deddf Lles y Dyfodol Cynhyrchu sicrhau bod cyrff cyhoeddus yn meddwl mwy am y tymor hir, yn gweithio'n well gyda phobl a chymunedau a'i gilydd, yn ceisio atal problemau a chymryd ymagwedd fwy cydgyssylltiedig. Mae'n nodi diffiniad o ddatblygiad cynaliadwy yn y gyfraith.

3. Mae'r egwyddor datblygu cynaliadwy yn cynnwys pum ffordd o weithio y mae'n ofynnol i ni eu hystyried. Y rhain yw: Edrych i'r tymor hir fel nad ydym yn cyfaddawdu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion eu hunain; Cymryd ymagwedd integredig fel bod cyrff cyhoeddus yn edrych ar yr holl nodau lles wrth benderfynu ar eu hamcanion lles; Cynnwys amrywiaeth y boblogaeth yn y penderfyniadau sy'n effeithio arnynt; Gweithio gydag eraill mewn modd cydweithredol i ddod o hyd i atebion cynaliadwy a rennir; Deall achosion gwreiddiau materion i'w hatal rhag digwydd.

4. Mae cynhyrchu asesiad lles yn rhan allweddol o nodi'r blaenoriaethau ar gyfer yr ardal. Mae'r asesiad yn seiliedig ar dystiolaeth ac yn tynnu ar ystod o ffynonellau, yn arbennig: data; barn pobl leol; gwybodaeth am dueddiadau yn y dyfodol ac ymchwil academaidd.

5. Dylai Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus ddisgwyl cael eu harchwilio ar y broses o sut y cytunwyd ar eu blaenoriaethau. Er mwyn sicrhau gwrthrychedd a chadernid eu penderfyniadau mae'n hanfodol bod y broses yn cynnwys casglu a dadansoddi dystiolaeth dda i sicrhau bod blaenoriaethau'n adlewyrchu amrywiaeth ac amrywiaeth y materion yn yr ardal yn gywir.

6. Mae'r canllawiau statudol yn nodi y bydd archwiliad dyfnach o'r wybodaeth a data o ffynonellau fel y rhai yn y diagram uchod yn helpu'r PSB i baratoi asesiad mwy trylwyr. Bydd yn rhaid i'r PSB edrych ar yr hirdymor, ystyried beth mae'r dystiolaeth yn dweud wrth aelodau am sut i atal problemau rhag digwydd neu waethygu, a chynnwys pobl eraill sydd â diddordeb ym myd lles yr ardal. Mae casglu a dadansoddi dystiolaeth dda yn rhan annatod o'r broses hon. Mae Atodiad un yn tynnu sylw at rai pwyntiau allweddol o'r canllawiau a gellid ei ddefnyddio i helpu cwestiynau ffrâm pwyllgorau wrth iddo graffu ar y broses o gynhyrchu'r asesiad.

7. Anfonwyd neges e-bost at yr aelodau i'r asesiad ddechrau mis Chwefror. Mae'r asesiad cryno wedi'i gynnwys gyda'r agenda tra gellir dod o hyd i fersiwn estynedig yn www.monmouthshire.gov.uk/ourmonmouthshire.

Craffu Aelodau:

Yn ystod y drafodaeth yn dilyn y cyflwyniad nodwyd y pwyntiau canlynol:

Cydnabu'r Cadeirydd y darn enfawr o ymgysylltiad, diolchodd i'r swyddogion am y gwaith a wnaed, a chanmolodd y ddogfen a gyflwynwyd o ran lefel y cynnwys.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Dethol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 16eg Chwefror, 2017 at 10.00 am

Gofynnodd yr Aelodau sicrwydd bod aelodau'r bwrdd yn gwbl gyfranogol, yn hytrach na bod yn adroddiad Awdurdod Lleol ac yn holi ymgysylltiad partneriaid eraill. Er mwyn sicrhau sicrwydd i'r Aelodau, eglurodd y Rheolwr Polisi a Pherfformiad bod grŵp Gwent wedi'i ffurfio i fynd i'r afael â materion, felly mae pobl Iechyd Cyhoeddus Cymru a Heddlu Gwent yn gallu dod at ei gilydd a rhannu gwybodaeth a chynnal deialog gyda'r pum olion traed DGC ar y cyd. Cynhaliwyd llawer o'r ymgysylltiad y tu allan i gyfarfod ffurfiol y PSB, ond gydag ymgysylltiad llawn y partneriaid PSB.

Datganodd y Cynghorydd Sir F. Taylor fudd personol, niweidiol yn unol â Chod Ymddygiad yr Aelodau fel Aelod Annibynnol o'r Bwrdd ABUHB.

Cyfeiriodd Aelod at gyfarfodydd Clwstrwr Cas-gwent ac Isaf Gwy ac ychwanegodd y gellid defnyddio'r gwaith hwn i ategu rhai o'r trefniadau gweithio defnyddiol, gan gynnwys

Dywedodd Aelod y gallai mesur ychwanegol i'w gynnwys fod yn amser teithio cyhoeddus ar gyfartaledd i wasanaethau Damweiniau ac Achosion Brys, a gwasanaethau mân anafiadau. Fe'n cynghorwyd, mewn ymateb, bod swyddogion yn gyfyngedig mewn rhai achosion wrth i'r data gael ei gynhyrchu fel rhan o Fynegai Amddifadedd Lluosog Cymru.

Gofynnodd Aelod pa mor hir y dosbarthwyd y cardiau holiadur, a faint o bobl oedd wedi darparu atebion cyffredinol. Roedd pryder nad oedd pobl yn cael digon o amser i ddarparu manylion. Eglurodd y Swyddog Cymuned Cynaliadwyedd fod y cardiau ar gael o ddechrau Ymgysylltiad Sir Fynwy ac fe'u defnyddiwyd mewn gwahanol fformatau. Roedd swyddogion yn cydnabod cyfleoedd dysgu trwy'r broses, a byddai gwerthusiad trylwyr yn cael ei wneud. Mae Llywodraeth Cymru yn bwydo'n ôl ar ansawdd yr asesiad.

Mynegodd Aelod bwysigrwydd arloesi ac arferion arloesol, a gobeithio gweld hyn yn y cynllun a gwblhawyd. Yn ogystal, dywedodd Aelod fod rhai pethau a brofwyd yr ydym eisoes yn ymwybodol ohonynt a fyddai'n mynd i'r afael â rhai o'r materion hefyd, er enghraifft, fflworideiddio cyflenwad dŵr.

Tynnodd Aelod sylw at ychydig o bryderon ynghylch y broses:

- Derbyniwyd bod 1400 o bobl wedi siarad â dros 80 o ddigwyddiadau, ond teimlwyd y byddai'r cyfle i ddatblygu'r sgysiau hynny'n gwella dealltwriaeth.
- Fe'i hystyriwyd yn broses gywasgedig wrth lunio casgliadau ynghylch a ydym wedi nodi'r materion pwysicaf a fyddai'n cael y mwyaf o effaith ar waith yn y dyfodol.

Ychwanegodd y Swyddog Cymuned Cynaliadwyedd, pan oedd yn drafftio ei bod yn bwysig cofio mai asesiad lles oedd hwn, nid cynllun lles. Wrth sôn am fod y casgliadau'n friff, mae hyn yn ddigwyddiad lle rydym ni ar hyn o bryd, a chydabod heriau a materion fyddai'r cam nesaf, fel rhan o lunio'r cynllun lles.

Eglurodd Aelod ei fod yn rhan o is-bwyllgor i Gyngor Tref y Fenni, gan ddatblygu cynllun pum mlynedd gyda Thîm y Fenni, lle'r oedd ymgynghori helaeth wedi gweld dros 400 o syniadau am brosiectau uchelgeisiol. Gofynnodd a oedd swyddogion wedi bod yn rhan o'r broses i sicrhau bod dyheadau'r DGC yn cael eu hidlo i lawr yn lleol. Clywsom fod

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Dethol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 16eg Chwefror, 2017 at 10.00 am

cyfarfod gydag aelodau'r grŵp wedi cael ei gynnal yn ddiweddar lle'r oedd sylwadau a myfyrdodau wedi'u cymryd. Credid mai'r cryfder yn y symud ymlaen hwn fyddai'r gallu i ymgysylltu a gweithio gyda rhwydweithiau cymunedol gwahanol i sicrhau bod yr ymagwedd yn eiddo i'r gymuned gyfan.

Mynegodd Aelod bwysigrwydd cynrychiolaeth ffermwyr a'r gymuned ffermio a gofynnodd a oedd Undeb Cenedlaethol y Ffermwyr a'r Sefydliad Amaethyddol Frenhinol yn cymryd rhan. Dywedwyd wrthym fod swyddogion lle wedi mynychu Marchnad Raglan a siarad â 40 neu 50 o ffermwyr, a oedd wedi helpu i roi gwybod am faterion ar ochr y gymuned.

Fe wnaeth Aelod o'r prosiect Amaeth-Drefol ar gyfer cynaladwyedd a dyfodol y diwydiant hwnnw hysbysu swyddogion y byddai cynllun yn cael ei roi erbyn Mehefin 2018 i nodi problemau a ganfyddir yn y sector hwnnw, ynghyd â chynlluniau i unioni'r problemau. Rhoddwyd sicrwydd y byddai'r ymgysylltiad yn parhau wrth i'r prosiect fynd rhagddo.

Holodd Aelod raddfa uchelgais ac adlewyrchodd hynny mewn rhai ardaloedd bod GVA neu gyrhaeddiad addysgol yn ymddangos yn uchel mewn termau Cymraeg ond ar raddfa fwy yn gyfartal neu'n isel.

Cyfeiriodd Aelod at gyfarfod cyntaf y Pwyllgor Dethol PSB lle roedd un pryder yn ymwneud â galluedd. O ran mewnbyn MCC, cydnabuwyd y gwaith trawiadol ond gofynnwyd faint o amser yr oedd y swyddogion yn ei gymryd, ac i ba gost. Pwysleisiwyd bod hwn yn bwynt y dylai'r Prif Swyddog Gweithredol fod yn ymwybodol ohono. Mewn ymateb Cytunodd y Rheolwr Polisi a Pherfformiad bod hyn wedi cymryd cryn dipyn o amser, a dyma'r mater unigol mwyaf yr ymdriniwyd â hi gan y tîm dros y chwe mis

Eglurodd y Swyddog Cymunedol Cynaliadwyedd ei bod wedi cael gwahoddiad i fynychu digwyddiad hyfforddi yng Nghyngor Ceredigion ar gyfer Aelodau ac uwch staff yn dangos bod yn agored a rhannu gwybodaeth. O safbwynt cyfrifoldeb ychwanegol, eglurwyd bod gwaith yn hytrach na mwy o waith yn fwy na dim ond edrych ar yr hyn sy'n cael ei wneud, a'i wneud yn wahanol. Ychwanegodd, o ran ei allu, fod wedi bod yn ymarfer tîm da, gan gynnwys swyddogion o Gyfathrebiadau a Phwy Gyfan. Roedd y partneriaid wedi cymryd rhan ond roedd angen cyfyngu ar nifer yr awduron adrodd.

Dywedodd yr Aelodau y dylai fod ffordd addas i ddangos lle mae cyfraniadau wedi dod. Mynegodd Aelod na allai eistedd yn y Siambr mewn cydwybod dda gan wybod hynny er mwyn gwella lles ein cymuned, mae lles swyddogion yn cael eu peryglu.

Cododd y Cadeirydd gwestiwn ynghylch y rhyngwyneb â Llywodraeth Cymru a'r Comisiynydd, a holodd eu rôl yn y broses. Eglurodd y Rheolwr Polisi a Pherfformiad fod Llywodraeth Cymru wedi nodi'r ddeddfwriaeth, ac yn ystod y broses roedd swyddogion wedi cwrdd â gweision sifil i'w trafod a ystyriwyd yn hynod o ddefnyddiol. Roedd hefyd wedi bod yn brofiad cadarnhaol gan ymgysylltu â staff swyddfa'r Comisiynydd. Credid mai her ddiddorol fydd yr un sy'n wynebu'r Archwilydd Cyffredinol, a fydd yn gorfod dysgu i weithio mewn ffordd newydd.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Dethol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 16eg Chwefror, 2017 at 10.00 am

Argymhelliad:

Gwahoddir yr aelodau i graffu ar Asesiad Lles drafft a'r broses a arweiniodd at ei ddatblygiad i sicrhau bod y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn gwneud cynnydd digonol tuag at gyflawni ei gyfrifoldebau o dan y Ddeddf.

Casgliad y Pwyllgor:

Wrth grynhoi, llongyfarchodd y Cadeirydd swyddogion, a'r tîm ehangach, ar y gwaith sy'n cael ei wneud, a chydabuwyd bod y Pwyllgor wedi archwilio'r adroddiad yn drwyadl.

Cytunwyd y dylid anfon gwahoddiad i Gomisiynydd Cynghorau Dyfodol Cymru i fynychu cyfarfod yn y dyfodol, gan werthfawrogi na fyddai hyn yn briodol ar gyfer y cyfarfod nesaf oherwydd amserlenni.

Cytunodd y Pwyllgor y byddai cynrychiolwyr o'r PSB yn cael eu gwahodd i'r cyfarfod nesaf, er mwyn sicrhau bod perchnogaeth y PSB cyfan ar y cynllun.

Nodwyd y gwneir cais ailadroddus am restr o gamau gweithredu gan y PSB, er mwyn cynorthwyo'r Pwyllgor Dethol gyda chraffu.

6. Cadarnhau dyddiad ac amser y cyfarfod nesaf

Cytunodd y Pwyllgor, gan fod yr adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Cyngor Llawn ar ddeall bod yr adroddiad 20 Mawrth 2017, y cyfarfod nesaf yn cael ei symud i 14 Mawrth 2017 am 10.00am.

The meeting ended at 11.40 am